

KAN KORTER

KAN KORTER

Ferdi Bechtold

Schrijver: Ferdi Bechtold

Coverontwerp: Ferdi Bechtold

Illustraties: Ferdi Bechtold

ISBN: 9789402148244

© Ferdi Bechtold 2016, alle rechten voorbehouden.

Een nieuw begin

Een paar weken geleden belde Marijke. Of ik nog interesse heb voor een tuin. De volgende dag staan we te kijken naar het grondstuk. Hoog gras, distels, brandnetels en een afgebroken pergola geven het beeld van een tuin waar al lang niemand meer geweest is. Een Engels gezin was het. Hun huisje schijnt omgewaaid te zijn, daarna heeft niemand meer iets van hen gehoord.

Het kan hier op mijn nieuwe tuin inderdaad nogal spoken. De wind test mijn zelfgebouwde schuilhut terwijl ik bekijk of het water goed afloopt van het grondzeil dat ik als uitvouwbaar dak gebruik. Dat mag nog wel iets beter, maar mijn constructie houdt het voorlopig goed. De hoekpalen heb ik verankerd met ondergrondse piketpalen, geen overbodige luxe waarschijnlijk.

Ik ben niet de enige die even komt kijken wat weer en wind doen. Een onherkenbaar gebleven buurman komt even bij me in de hut staan, zijn capuchon strak om zijn gezicht gebonden. Hij zelf heeft een vierkante kas, die vangt natuurlijk ook veel wind. Hij is ook degene die het omgewaaide huisje met inboedel naar de stort heeft gebracht, 450 kilo was het. Wat extra windschermen is misschien wel een goed idee. Knotwilgen zijn hier niet schaars.

De tuinierende schrijver

Barre omstandigheden zijn het: ijzige wind en zompige grond. Mijn handen worden nog kouder dan ze al waren wanneer ze weer nat worden. Soms glijd ik weg op de homp klei die aan mijn schoenen vastgekoekt zit. Ik zet een hek, een hek van kippengaas.

Ze zijn ingedeeld bij de knaagdieren en dat zegt eigenlijk al genoeg. Als ik er niet ben komen ze langs en dan schijten ze mijn tuin onder. Kleine ronde keutels liggen her en der, hier zijn konijnen geweest. Een mooi stukje biodiversiteit, zou je kunnen denken, de charme van een natuurgebied. Maar ze hebben honger. Tot een hoogte van pakweg 40 centimeter vreten ze mijn bomen kaal. Sommige van mijn pas geplante wilgen zijn nu al ten dode opgeschreven.

Dus graaf ik een sleuf, tien centimeter de grond in moet mijn hek, het zijn gravers. Maar er zitten ook exemplaren tussen die over een hek van 90 centimeter kunnen komen, heb ik gehoord. Ze springen er op een stomme manier tegenaan totdat ze er over heen buitelen. Maar dat zie ik dan later wel weer, ik heb haast. Als ik weer binnen ben heb ik honger. Ik schrijf niets op en val vroeg in slaap.

Het klimaat verandert

Het is bijna december en op de tuin staat de magnolia in de knop. Rijkelijk op tijd, zou je kunnen zeggen, als het gaat vriezen maken die knoppen weinig kans. In mijn andere tuin is de windkering van aardperen omgewaaid, daar zat nog te veel blad aan. Binnen afzienbare tijd zal dat waarschijnlijk ook met een aantal bomen gaan gebeuren, hier en daar. Als ze hun bladeren te laat afwerpen vangen ze te veel wind in een herfststorm.

Het schijnt warmer te worden op onze aarde. Hier en daar zullen mensen waarschijnlijk grotere problemen hebben dan een paar omwaaiende aardperen. Die komen voor de keuze te staan een waterboerderij te beginnen of weg te trekken van hun voormalige land. Dan trekken ze waarschijnlijk ergens naar toe waar alle grond al bezet is. Ze gaan zeker niet naar die gebieden waar het geleidelijk te droog is geworden om nog te kunnen boeren.

Het is eigenlijk een wonder dat wat zaad, wat stof, wat water, lucht en zon kunnen veranderen in iets waarmee je jezelf in leven kunt houden. Daarom hoef je jezelf ook niet de vraag te stellen of klimaatverandering tot serieuze conflicten zou kunnen leiden. Iedereen zal het wel snappen.

Konijnen doden

Sinds gisteren ben ik iemand die konijnen uithongert. Het laatste stuk omheining van mijn tuin is gedicht, weliswaar provisorisch, maar het zit dicht. Binnenkort maak ik de poort af, als de accu van mijn boormachine weer opgeladen is met verse stroom, Mooie groene stroom van Hollandse wind gebruik ik tegenwoordig. Dan is die wind toch nog ergens goed voor.

Maar goed, die konijnen gaan dus misschien dood door mijn omheining. Albert van een paar tuinen verder vertelde me hoe hij gezien had dat ze zo 'n verschrikkelijke honger hadden in de winter. En laatst is een aantal van die konijnen dood gegaan door een ziekte. Tja, zo werkt de natuur een beetje, waarschijnlijk komt er wel wat ander ongedierte langs om de kadavers op te ruimen.

Wat heb ik met die konijnen te maken? Als je de konijnen hun gang liet gaan werd heel de wereld binnenkort bevolkt door konijnen, dan had heel de wereld zogenaamd iets te maken met de honger van die konijnen.

Ik heb liever wat aardappelen, wat boontjes en wat maïs. Daar maak ik dan een lekker soepje van. Voor mij is het voordelig als die konijnen dood gaan. Ze staan in de weg van mijn soep.

Nooit meer koekjes brengen

Vaak zijn het juist de mensen die geïnteresseerd zijn in de natuur die een tuin hebben. Mensen die iets begrijpen van de voedselkringloop en ecologie in het algemeen. Toch zijn er voor een tuinier eigenlijk maar een paar botanische begrippen van belang om de natuur in te delen: onkruid, ongedierte en gewassen.

Datgene wat een tuinier bewust laat groeien valt onder de gewassen. Dat maakt het verschil tussen een tuin en een natuurgebied. Konijnen zijn natuurlijk een onderdeel van de voedselkringloop, maar toch zijn zij in mijn tuin ingedeeld als ongedierte. Ik zou er anders over kunnen denken wanneer het fervente distelliefhebbers waren, maar ze eten vooral gewassen.

Sommige natuurliefhebbers komen dan op het idee om een roedel wolven in te zetten tegen dat overschot aan konijnen, maar ik kies voor een omheining. Bij dat roedel doet zich namelijk precies hetzelfde probleem voor als bij die konijnen. Misschien houden ze meer van lekker sappige roodkapjes dan van konijnen. Roodkapje heeft veel meer voedingswaarde dan een konijn en ze is een veel gemakkelijkere prooi. En dan heb ik op den duur last van konijnen en wolven.

Om nog maar te zwijgen van die grootmoeder die de hongerdood sterft in het bos.

Waardeloze beesten

In feite is het bijna met geen pen te beschrijven hoe waardeloos wilde konijnen zijn, hun natuurlijke vijanden lusten er zelfs geen brood van. De vos eet liever kippen, de wolf eet liever roodkapjes. Tot ze ziek worden vervullen ze in het bos waarschijnlijk de functie van bomenveller, dat is waarschijnlijk wel nuttig voor de jonge aanwas. Daarna zal het wel voer zijn voor de wormen.

Als voedsel voor de mens is een wild konijn nauwelijks geschikt. Als je alleen maar wilde konijnen eet ga je snel dood van de honger. Het verteren van een mager wild konijn kost meer energie dan het oplevert. Wat dat betreft kun je veel beter aardappelen eten.

In feite zou je als tuinier het wilde konijn kunnen indelen als een net zo waardeloze schijtfabriek als de hond. Het eet voer en het produceert stront. Omgekeerd kan een wild konijn dat natuurlijk ook van mij denken, theoretisch. Maar ik denk dat die konijnen heel stom zijn. Want ik heb nog nooit een konijn gezien dat er in geslaagd is een omheining te zetten tegen de mensen.

Maar misschien hebben ze al lang geleden een geheim hol gegraven in mijn tuin en knabbelen ze lekker verder.

Misschien zijn ze toch slim

Hopelijk komen er helemaal geen konijnen meer in mijn tuin, dat ze gewoon de wijk nemen naar een ander gebied. Zij kiezen natuurlijk ook voor de weg van de minste weerstand. Ze planten zich vrolijk voort in een gebied waar nog genoeg te eten is. Tot ook daar weer te veel konijnen zijn. Dan worden ze ziek en gaan ze dood, of ze proberen alsnog door mijn omheining te komen.

En als ze dat dan lukt zie je hoe hun overlevingsstrategie in elkaar zit. Want welke tuinier krijgt het voor elkaar om zo 'n konijn dood te knuppelen en over de omheining te gooien? Terwijl dat eigenlijk wel logisch zou zijn. Konijnen hebben gewoon een te hoge aaibaarheidsfactor. Ik heb vroeger nog een konijn als huisdier gehad.

Fruitvliegjes help ik wel zonder pardon om zeep als het lukt, soms honderden tegelijk. Maar dat is toch iets anders. Zo 'n fruitvliegje ziet er uit als dwarrelend stof. Maar voor zo 'n konijn zou ik dan waarschijnlijk toch weer een betere omheining maken. Terwijl dat mijn aardappelen duurder maakt.

Jagers hebben dat probleem niet, voor hen is een konijn wild dat je afschiet. Vaak heeft zo 'n jager ook een hond. Maar hij schiet toch konijnen.

De schijtfabriek

Als het over honden gaat kun je het beeld van schijtfabriek toch een beetje nuanceren. In feite zou dat namelijk voor alle levende wezens kunnen gelden. Mensen hebben een hond, omdat ze daar een bepaalde waarde aan toekennen. Honden werken als jachthond, als herdershond, als reddinghond en als hulphond, om maar een paar voorbeelden te noemen. Maar vaak zijn ze voor een mens ook gewoon de trouwste kameraad.

Veel mensen zijn erg gehecht aan hun hond en de hond vormt de reden dat mensen een paar keer per dag een blokje om lopen, weer of geen weer. Daar zitten ook mensen tussen waarvan je kunt zeggen dat het twijfelachtig is of ze zonder hond wel naar buiten zouden durven gaan. Het bespaart waarschijnlijk de kosten van een alarminstallatie.

Laatst zag ik nog een hondje dat achter zijn bazin over de straat sjokte. Een auto stopte, ik stopte. “Ik ga er niet over heen rijden”, zei ik lacherig. “Lastige klootzak”, zei ze. Ik weet niet tegen wie ze het had. Ik herinner me dat iemand van een soortgelijk maar minder gehandicapt hondje lachte dat het een bijtertje was, toen hij naar mijn enkels hapte. Misschien is hij een trappertje tegen gekomen.

Dieven

Dieven noemen ze het volgens mij: het ontdoen van een plantje van zijn overbodige zijtakjes. Ik wil er mee beginnen als ik zie dat mijn peper vrucht draagt. Heel onopvallend hangt bovenin een groen pepertje. Toch maar even kijken of er aan de dieven ook niet toevallig wat pepertjes hangen. Maar dat is niet het geval, er hangen wel knopjes en bloesems aan, maar ik knip het toch allemaal weg. Ik had de bloei pas voor aanstaande zomer in gedachten, niet op 1 december.

Afgelopen zomer zijn mijn peperplanten begonnen, gewoon uit zaad van een biologisch rood pepertje. Sindsdien heb ik ze laten groeien, dat gaat behoorlijk hard. De planten die wat verder van het raam staan houden zich wat beter aan mijn groeischema. Dan put de aarde niet ze snel uit, in de winter zijn er toch geen bijen.

Vandaag zie ik direct al resultaat: de bladeren hangen minder slap. Daar houdt zo 'n plant geen rekening mee, die gooit zijn onderste bladeren er gewoon af en voedt de dieven. Maar die zijn weg, worteldruk doet de rest.

Wonderbaarlijk, dat ene pepertje. Misschien waren het de fruitvliegjes. Dan zou je in de plaats van bijen wat rottend fruit kunnen gebruiken..

